

USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

198

Ustavni sud Republike Hrvatske, u sastavu Jasna Omejec, predsjednica, te suci Mato Arlović, Marko Babić, Snježana Bagić, Slavica Banić, Mario Jelušić, Davor Krapac, Antun Palarić, Aldo Radolović, Duška Šarin i Miroslav Šeparović, rješavajući o ustavnoj tužbi koju je podnijela Mirjana Marić iz Zagreba, koju zastupa Zoran Novaković, odvjetnik u Zagreba, na sjednici održanoj 23. prosinca 2014. donio je

RJEŠENJE

I. Ustavna tužba se odbacuje.

II. Ovo rješenje objavit će se u »Narodnim novinama«.

O b r a z l o ž e n j e

I. POSTUPAK PRED USTAVNIM SUDOM

1. Mirjana Marić iz Zagreba (u daljnjem tekstu: podnositeljica) podnijela je 20. siječnja 2014. ustavnu tužbu na temelju članka 63. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 99/99., 29/02. i 49/02. – pročišćeni tekst; u daljnjem tekstu: Ustavni zakon) smatrajući da joj je trajanjem parničnog postupka povrijeđeno ustavno pravo na suđenje u razumnom roku.

Riječ je o parničnom postupku radi naknade štete koji je podnositeljica pokrenula 31. listopada 2007. protiv tuženika Grada Zagreba i Zagrebačkog holdinga d. o. o. pred Općinskim građanskim sudom u Zagrebu i u kojem prema navodima podnositeljice, do podnošenja ustavne tužbe o njezinom tužbenom zahtjevu nije odlučeno ni u prvom stupnju.

II. PRIGOVORI PODNOSITELJICE

2. Podnositeljica ističe da podnosi ustavnu tužbu na temelju članka 63. Ustavnog zakona »obzirom da 'Zahtjev za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku' iz čl. 63. – 70. Zakona o sudovima ... ne predstavlja učinkovito pravno sredstvo ('*effective remedy*') u smislu čl. 13. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda...« Pozivajući se na praksu Europskog suda za ljudska prava (u daljnjem tekstu: ESLJP), konkretno na predmete *Finger protiv Bugarske*, *McFarlane protiv Irske*, *Kudla protiv Poljske*, *Sedminek protiv Slovenije*, podnositeljica ističe da bi se pravno sredstvo moglo smatrati djelotvornim mora »(spriječiti) navodne povrede ili njezino nastavljanje, ili (osigurati) odgovarajuće obeštećenje za svaku povredu koja je već nastupila«. Prema mišljenju podnositeljice tim kriterijima pravna sredstva propisana Zakonom o sudovima (»Narodne novine« broj 28/13.; u daljnjem tekstu: ZoSud/13) ne udovoljavaju, za razliku od ustavne tužbe podnesene na temelju članka 63. Ustavnog zakona.

Podnositeljica predlaže da Ustavni sud usvoji ustavnu tužbu, odredi Općinskom građanskom sudu u Zagrebu rok od 3 mjeseca za donošenje meritorne odluke te da joj odredi primjerenu naknadu u iznosu od 30.000 kn.

III. RAZVITAK PRAVNE ZAŠTITE USTAVNOG PRAVA NA SUĐENJE U RAZUMNOM ROKU

1) **Zakonodavna razdoblja od 2002. do 2013.**

3. U rješenju broj: U-IIIIVs-3669/2006 i dr. od 2. ožujka 2010. («Narodne novine» broj 34/10.) Ustavni sud opisao je razvoj pravne zaštite ustavnog prava na suđenje u razumnom roku od trenutka njegovog uvođenja u hrvatski pravni sustav, stupanjem na snagu Promjene Ustava Republike Hrvatske 9. studenoga 2000. («Narodne novine» broj 113/00.), do stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima («Narodne novine» broj 153/09.).

U tom rješenju Ustavni sud je naveo:

»1.1. Zaštita prava na suđenje u razumnom roku, zajamčenog člankom 29. stavkom 1. Ustava, razrađena je Ustavnim zakonom o izmjenama i dopunama Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske («Narodne novine» broj 29/02.), koji je stupio na snagu 15. ožujka 2002. godine.

Od tog dana, Ustavni sud Republike Hrvatske bio je nadležan u prvom i posljednjem stupnju za zaštitu navedenog prava, a ustavna tužba bila je jedino pravno sredstvo u Republici Hrvatskoj za zaštitu ustavnog prava na suđenje u razumnom roku. Prvi dio rečenice članka 63. stavka 1. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske («Narodne novine» broj 99/99., 29/02. i 49/02. – pročišćeni tekst, u daljnjem tekstu Ustavni zakon) glasi:

(1) Ustavni sud će pokrenuti postupak po ustavnoj tužbi i prije no što je iscrpljen pravni put, u slučaju kad o pravima i obvezama stranke ili o sumnji ili optužbi, zbog kažnjivog djela nije u razumnom roku odlučio sud (...).

1.2. Stupanjem na snagu Zakona o sudovima 29. prosinca 2005. («Narodne novine» broj 150/05.) u domaći pravni poredak uvedeno je novo pravno sredstvo za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku. Riječ je o zahtjevu za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku o kojem se odlučivalo u postupku propisanom člancima 27. i 28. Zakona o sudovima.

(...) poslije stupanja na snagu Zakona o sudovima («Narodne novine» broj 150/05.) Ustavni sud Republike Hrvatske prestao je biti nadležan u prvom stupnju za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku zajamčenog člankom 29. stavkom 1. Ustava. Za razliku od dotadašnjeg zakonskog uređenja, ustavna tužba za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku mogla se podnijeti na temelju članka 62. Ustavnog zakona, nakon iscrpljenog pravnog puta propisanog člancima 27. i 28. Zakona o sudovima («Narodne novine» broj 150/05.), u roku iz članka 64. Ustavnog zakona.

2. (...)

Člankom 7. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima («Narodne novine» broj 153/09.) izmijenjen je i dotadašnji stavak 3. članka 28. Zakona o sudovima («Narodne novine» broj 150/05.), koji je propisivao: *‘Protiv rješenja Vrhovnog suda Republike Hrvatske žalba nije dopuštena ali se može pokrenuti ustavna tužba.’*

Umjesto tog pravnog sredstva, člankom 7. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima («Narodne novine» broj 153/09.) uvedeno je novo pravno sredstvo protiv rješenja Vrhovnog suda Republike Hrvatske: žalba tročlanom Vijeću Vrhovnog suda Republike Hrvatske (članak 28. stavci 5. i 6. Zakona o sudovima).

3. Žalba tročlanom Vijeću Vrhovnog suda Republike Hrvatske protiv rješenja Vrhovnog suda Republike Hrvatske, kojim je taj sud odlučio o žalbi protiv rješenja nižestupanjskog nadležnog suda o zahtjevu za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku, novo je pravno sredstvo kojim je u pravni poredak uveden još jedan institucionalni stupanj zaštite navedenog prava. Drugim riječima, taj se postupak sada odvija u najmanje dva stupnja pred nadležnim redovnim i specijaliziranim sudovima Republike Hrvatske, pri čemu tročlano sudsko Vijeće Vrhovnog suda Republike Hrvatske o zaštiti tog prava rješava kao sud posljednjeg stupnja.

3.1. Ustavni sud ocjenjuje da je člankom 7. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima («Narodne novine» broj 153/09.), koji uvodi najmanje dva stupnja sudske zaštite pred redovnim i specijaliziranim sudovima, osigurana djelotvorna pravna zaštita prava na suđenje u razumnom roku.

Stoga, Ustavni sud utvrđuje da se od stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima («Narodne novine» broj 153/09.) zaštita ustavnog prava na suđenje u razumnom roku pred Ustavnim sudom, zajamčena člankom 29. stavkom 1. Ustava, osigurava u redovitom postupku koji se pokreće ustavnom tužbom na temelju članka 62. Ustavnog zakona protiv pojedinačnog akta tijela državne vlasti, tijela jedinice lokalne i